

XXXV. OBZORJE

GLASILO OBČINE IDRIJA

LETNIK VI, ŠTEVILKA 35, MAREC 2018

ZA PROMETNO
UREDITEV LAJŠTA,
IDRIJE IN SPODNJE
IDRIJE

NAJ MEDI!

ZELENO OBZORJE

PLAC ZA ABZERJE

Letos je pomlad v naših krajih resnično težko pričakovana. Tudi živalim sta brsteča narava in toplo sonce veliko prijaznejša kot debela snežna odeja in mraz. Še posebej to velja za marljive čebele, ki so lani na pobudo Čebelarke zveze Slovenije dobile svoj dan – svetovni dan čebel.

O tem in še marsičem zanimivem, povezanem z njimi in aktivnostmi čebelarjev, boste lahko prebrali v središču Obzorja, ki smo ga pripravili v sodelovanju z idrijskim

čebelariskim društvom in njegovim predsednikom Martinom Kolencem.

Pomlad pa prinaša tudi druge času primerne in v naši občini že ustaljene dogodke, tudi eko dan in cvetlični sejem, o katerih boste v glasilu našli potrebne informacije. Nadaljujemo tudi z obveščanjem o pripravi nove prometne oziroma parkirne ureditve v občini in drugih aktivnostih Občine, društev in zavodov. Upokojenci, ki prejimate italijanske pokojnine, nikar

ne spreglejte obvestila o tem, kdaj boste lahko uredili vaše vsakoletne obveznosti, da obdržite priliv prihodkov iz tujine.

Obzorje prihaja v domove prav med velikonočnimi prazniki. Voščimo vam lepo praznovanje in naj vas poleg pirhov in potic razveseljuje praznično sporočilo in bližina vaših najdražjih.

Občinska uprava

PRIJETNO S KORISTNIM

V gasilskem domu v Dolah je vsak teden zelo veselo. Zbere se nas 20 do 25 ustvarjalk. Ene klekljamo, druge kvačkajo.

Gospe, ki kvačkajo, sem vključila v Projekt Hobotnica. To je projekt, ki so ga pričeli

izvajati na Danskem leta 2013. V Sloveniji poteka od septembra 2017 in ga vodi Tjaša Bevc. Namen projekta so kvačkane hobotnice za nedonošenčke. Zakaj hobotnice? Lovke hobotnic so podobne popkovini in nedonošenčke spominjajo na čas v maternici. Otrokov pozornost odvrnejo od cevčic, ki se nahajajo v njihovih telesih, prav tako zaposlijo njihove ročice. Izdelane morajo biti po točno določenih navodilih.

V Sloveniji se vsako leto rodi okrog 800 nedonošenčkov. Naša skupina je zelo pridna, saj smo izdelale že več kot 50 hobotnic, ki jih bomo oddale v Porodnišnico Ljubljana.

Koristno smo tudi porabile pletenine, s katerimi smo oktobra simbolično ovile drevesa v Idriji. Iz pletenin so sešile odeje, ki smo jih odnesle v dom upokojencev na Marof. Polepšale in grele bodo njihove oskrbovance, posebno tiste, ki so na vozičkih.

Imamo tudi že načrte za naprej. Septembra nameravamo združiti moči z oskrbovankami doma upokojencev. Skupaj bomo pletle in kvačkale ter poskrbele, da bo oktober še bolj »roza«.

Dorica Gnjezda

*Velika noč,
s katero začnemo letošnji april,
naj v naše domove prinese radostno sporočilo
življenja, upanja, ljubezni in bližine,
božje in človeške.*

*Dan boja proti okupatorju in praznik dela,
katerega praznovanje se odpira na predvečer 1. maja,
naj nas spomni na to,
da si je bilo mnoge, danes samoumevne stvari,
potrebno izboriti.*

*Lepo praznovanje voščimo.
Župan in občinska uprava*

VSEBINA

- 02 Plac za abzerje
Voščilo
Prijetno s koristnim
- 03 Obergutmanovu berilu
- 04 Seja občinskega sveta
Kratke občinske
- 05 Nov odlok NUSZ
Vrtec v Spodnji Idriji
- 06 Zelen in dostopen Lajšt
- 07 Komunala Idrija
- 08 Zaključuje se CCD
- 09 Mestno igrišče?
Kmalu nova načelnica
- 10 Naj medi
- 12 Geopark Idrija
- 13 Turistične novice
Regijski otroški parlament
- 14 Metuljčica
- 16 Pestro pri DU Idrija
Rapalska meja združuje
- 17 Priznanja PKI
Konec sankaske sezone
- 18 Pomagajmo Jakobu
- 19 Firbc
Žreb
Novi obrabi na obzorju
Poslovili so se od nas
- 20 Tu smo doma

OBERGUTMANOVU BERILU

Pomlad je čas, ko se prebujata narava, živahneje pa se prične tudi investicijska dejavnost v prostoru. Sprejet občinski proračun za 2018 obeta nadaljevanje nekaterih že začelih, pa tudi začetek novih projektov. Zaključila se bo plinifikacija, pričele pa se bodo aktivnosti na področju izgradnje kolesarskega omrežja od Tuša do Marofa, priprave na izgradnjo novega vrtca v Sp. Idriji, pa tudi nekaj asfaltacij bo nujno potrebno izvesti. Iz sredstev državnega proračuna se bo izvajala rekonstrukcija odseka ceste po Kanomlji.

Kot veste že iz preteklih let, investicije vedno potegnejo za sabo nekatere začasne omejitve v okoljih, v katerih se izvajajo. Možno so zapore cest, več je hrupa, omejeno je gibanje, preusmerjen je običajni promet, ...

Prav tako iz preteklega obdobja veste, da so te težave minljive in da je po zaključku del okolje in življenje pridobilo na kakovosti. Tudi letošnje investicije imajo pred sabo isti cilj.

Doslej ste večinoma z razumevanjem in strpnostjo sprejeli začasne nevšečnosti. Prosim vas, da tako storite tudi letos. Prepričan sem, da bomo na koncu vsi zadovoljni.

Zadovoljstva in veselja pa vam voščim tudi ob praznovanju velikonočnih in prvomajskih praznikov.

Bojan Sever
župan Občine Idrija

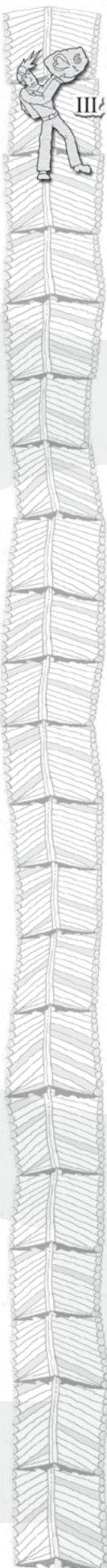
TEKST O NASLOVNICI

Albert Einstein je že leta 1949 svaril pred umiranjem čebel: »Ko bo izginila čebela z oblička Zemlje, bo človek preživel le še štiri leta, saj ko ni več čebel, ni več oprave

ševanja, ni več rastlin, ni več živali, ni več ljudi ...«

Avtor fotografije je: Marko Čuk

izdajatelj	• Občina Idrija
odgovorna oseba - obergutman	• župan občine Idrija Bojan Sever
uredniški odbor - abzerji	• Gregor Prezelj, Marija Benčina, Metka Rupnik
sodelavci - hajerji	• vsi v glasilu navedeni avtorji prispevkov in fotografij ter: Andrej Albreht, Marija Benčina, Jože Benčina, Urška Bajec Rupnik, Mojca Gorjup Kavčič, Sanja Marija Pellis, Nina Erjavec, Tadeja Bezeljak, Katarina Kenda, Mirka Rupnik, Robert Zabukovec, Marko Čuk, arhiv CID
oblikovanje	• Zdenka Pervanje Podobnik
grafična priprava za tisk	• Marko Čuk
tisk	• Gr-grafika d.o.o., Cerkno
strokovna podpora	• Radio Cerkno d.o.o.
e-uredništvo	• marija.bencina@idrija.si; 05 37 34 502
glasilo na spletu	• www.idrija.si
število izvodov	• 4.600

SEJA OBČINSKEGA SVETA

Marca se je prvič letos sestal občinski svet. Sprejel je poročilo o izvajanju LEK za leto 2017 in njegovih učinkih, zaključni račun proračuna Občine Idrija za leto 2018, spremembe in dopolnitve Pravilnika o sofinanciranju letnega programa športa in Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode ter spremembo NRP Občine Idrija 2018-2022, ki bo ob energetski sanaciji omogočila nadzidavo OŠ Idrija za ureditev šolske knjižnice.

Sprejel je sklep o ceni proizvodnje in distribucije toplote v kotlovnici ŠRC ter sklep o kritju količinskega poročila obvezne gospodarske javne službe ravnanja z odpadki za leto 2017, na podlagi katerega se

bo poračun izvedel na položnicah za komunalne storitve v devetih mesečnih obrokih (od aprila do decembra 2018) po 0,54 € z DDV na uporabnika na mesec. Seznanil se je s poslovnim načrtom javnega podjetja Komunala Idrija za leto 2018, dal soglasje k pravilniku o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v MKČI ter opravil prvo obravnavo odloka o OPPN Pustota. V svet Osnovne šole Črni Vrh so bili imenovani Ivan Vidmar, Majda Lužnik in Andrej Rupnik, v upravni odbor godbenega društva Petra Jurič, v njegov nadzorni odbor pa Julij Pavšič.

Na občinski spletni strani so objavljena gradiva za sejo občinskega sveta, kjer se s sprejetimi akti lahko podrobneje seznani.

Pod VIP je bilo svetniški skupini LKS pojasnjeno, da se bo rekonstrukcija odseka ceste po Kanomlji, od Mandžurje dalje, začela izvajati od Kopišarja navzdol. Dela se bodo izvajala po odsekih. Svetniški skupini NSI je bilo pojasnjeno, da je OPPN Rožna veljaven, za OPPN Žabja vas v Godoviču pa se končuje idejna zasnova. Postopek se bo skušal izpeljati še pred volitvami. Dela se tudi na ureditvi živalim onemogočenega dostopa na otroško igrišče v Mejci. Svetniška skupina SD je opozorila na neugleden izgled nekdanje gostilne Soča in okolice pri servisu ob garažah avtobusne postaje in na vprašanje, zakaj se razpis za izvedbo asfaltacij objavlja v paketu, prejela pojasnilo, da pridobitve nižje cene. Svetniški skupini SDS je bilo pojasnjeno, da se bo območje za idrijsko osnovno šolo urejalo leto 2019, vključno z varno potjo. Svetniška skupina SMC je dala pobudo za vzpostavitev linije mestnega avtobusa do psihiatrične bolnišnice. Povedano je bilo, da se je to že poskusilo, a se ni obneslo. Za zaključek je svetnik SLS izpostavil vprašanje glede investicije novega vrtca v Sp. Idriji. Pojasnilo, ki je bilo podano, objavljamo kot poseben članek.

Občinska uprava

KRATKE OBČINSKE

Konec februarja je idrijski župan v Bruslju podpisal Konvencijo županov, ki ima že 9000 podpisnikov z območja celotne Evrope. S tem je Občino Idrija zavezal k prizadevanjem, da bo do leta 2030 za 40% zmanjšala izpuste CO₂. V letu 2019 bo potrebno izdelati podrobnejši energetski načrt SECAP, katerega sestavni del so tudi priprave na podnebne spremembe, načrti odprave njihovih posledic in ukrepi za izboljšanje stanja. Kljub temu bodo vremenske spremembe še nekaj desetletij prisotne in bomo morali biti nanje na vseh področjih pripravljeni.

Izveden je bil priklop javne razsvetljave ob pločniku proti tunelu in v krožišču v Godoviču.

Občina Idrija se je, kot nosilka naziva Občina po meri invalidov v letu 2017, zavezala, da bo nadaljevala z izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih v občinski upravi

in drugih javnih zavodih na področju dostopnosti grajenega prostora, storitev, informacij in komunikacij za osebe z oviranostmi. V ta namen je bila februarja izvedena delavnica o o dostopnosti, ki sta jo vodila Andreja Albreht (Zavod DOSTOP) in Edi Strosar (MDSSNG). V teh dneh se pripravlja tudi poročilo o delu v projektu Občina po meri invalidov v letu 2017, ki bo posredovan Zvezi delovnih invalidov Slovenije, pred tem pa ga bosta obravnavala Svet invalidov in občinski svet.

Konec meseca marca se bo Center za idrijsko dediščino preselil iz dosedanjih poslovnih prostorov v bivšem dijaškem domu v center mesta Idrija, na Mestni trg 2, v prostore, ki jih je pred leti uporabljala KS Mesto Idrija.

Del sprejete občinske mladinske strategije je tudi razvoj mladinskega turizma. S tem ciljem bo ob selitvi Centra za idrijsko dediščino na drugo lokacijo skrb za objekt

bivšega dijaškega doma prevzela Zveza društev Mladinski center Idrija. V objektu se izvaja vrsta javnih programov. V njem je oddelek podružnične šole za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, dnevni center za otroke in mladostnike v izvajanju Centra za socialno delo, dejavnosti Mladinskega centra ter vanj vključenih mladinskih društev in youth hostel. Pri izvajanju nalog si bo Zveza društev MC Idrija pomagala tudi z evropskimi pristojevalci in projektnimi zaposlitvami

Na občinski spletni strani sta bila 16. marca objavljena Javni razpis stanovanjskih posojil za novogradnje in adaptacije ter nakupe stanovanj ali stanovanjskih hiš za mlade in mlade družine ter Javni razpis za oddajo poslovnih prostorov v občini Idrija. Rok za oddajo vlog za oba razpisa je **16. april 2018**.

Občinska uprava

NOV ODLOK O NUSZ

V Uradnem listu RS št. 70/2017 je bil objavljen nov Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

Območja, na katerih se plačuje nadomestilo, so določena po kriterijih, ki upoštevajo lokacijske prednosti posameznih stavbnih zemljišč, in sicer: gostoto javnih funkcij in poslovnih dejavnosti, dostopnost z javnimi prometnimi sredstvi, splošno opremljenost s komunalno infrastrukturo in ustrezno namensko rabo po prostorskem aktu.

Območja so:

I. območje: naselja Idrija, Sp. Idrija, Sp. Kanomlja; del naselja Razpotje,

II. območje: naselja Godovič, Črni Vrh, Predgrize, Lome, Zadlog; del naselij: Idrijski Log, Mrzli Log, Strmec,

III. območje: naselja Jelični Vrh, Potok, Zavrtec, Dole, Gore, Idršek, Žirovnica,

Sp. Vrsnik, Gor. Vrsnik, Govejk, Ledinsko Razpotje, Ledinske Krnice, Korita, Pečnik, Ledine, Mrzli Vrh; del naselja Sr. Kanomlja,

IV. območje: zemljišča, ki niso vključena v I., II. ali III. območje.

Osnova za odmero NUSZ je neto tlorisna površina stavbe ali površina zemljišč, ki se določi skladno z veljavnim slovenskim standardom oziroma za nezazidana zemljišča skladno z geodetskimi predpisi.

Stavbna zemljišča se glede na namembnost razvrščajo v skupine: gospodarski in poslovni namen; storitvene in trgovske dejavnosti; javne službe in storitve, družbene dejavnosti; kmetijstvo in gozdarstvo; stanovanjski namen.

Pri določitvi višine nadomestila se upoštevajo naslednja merila: namembnost stavbnega zemljišča, lega – območje, v katerem se nahaja stavbno zemljišče, opremljenost stavbnega zemljišča s ko-

munalno infrastrukturo in dejanske možnosti priključitve nanjo.

Mesečna višina NUSZ se izračuna tako, da se sešteje število točk iz naslova namembnosti in komunalne opremljenosti. Seštevek teh točk se pomnoži pri zazidanem stavbnem zemljišču z neto tlorisno površino stavbe, pri nezazidanem stavbnem zemljišču pa s površino zemljišč. Tako dobljeni zmnožek se pomnoži še z vrednostjo točke, ki za leto 2018 znaša za zazidana stavbna zemljišča 0,000250 EUR, za nezazidana stavbna zemljišča pa 0,000125 EUR.

Nepokrita skladišča, parkirišča, delavnice na prostem in podobno se ovrednotijo s 50 % točk.

Višina nadomestila za odmernost leto se dobi tako, da se mesečna višina nadomestila pomnoži s številom mesecev.

Občinska uprava

VRTEC V SPODNJI IDRİJI

Priprava investicije gradnje novega vrtca in prizidavo osnovne šole v Spodnji Idriji je precej bolj zahtevna, kot je bilo pričakovano. Iz upravnih razlogov je potrebno investicijo načrtovati v dveh celotah – ena je namenjena gradnji vrtca, druga prizidavi šole, pridobivanje upravnih dovoljenj za gradnjo mora biti stopenjsko - po pridobitvi gradbenega dovoljenja za vrtec se lahko začne še postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za šolo.

V postopku projektiranja je bilo potrebno opraviti usklajevanja z Ministrstvom za obrambo v zvezi z zakloniščem pod vrtcem. Končni rezultat, ki se mu je bilo potrebno prilagoditi tudi z izdelavo nove projektne rešitve, je ohranitev zaklonišča in njegova obnovev v skladu s sedaj veljavnimi standardi.

V sodelovanju s stanovalci gosto naseljene soseske in Upravo enoto Idrija je bilo potrebno uskladiti prometno ureditev tudi izven samega območja investicije, v ta namen je bila prva javna obravnava z prebivalci soseske opravljena še v času izdelave idejnega projekta maja 2016, nato pa sta bili novembra 2017 še dve javni obravnavi, ki ju je vodila UE Idrija v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja za vrtec. Tudi sicer občina v postopek priprave

investicije vključuje uporabnike - osnovno šolo in vrtec, ki sta vključena v obravnavo in potrjevanje projektnih rešitev.

Občina je morala pridobiti lastništvo nad parcelami v območju investicije, ki so bile od gradnje blokov dalje v zemljiški knjigi vključene kot lastništvo podjetja Zidgrad. Ta postopek je rešen, vendar še ni popolnoma zaključen.

Posegi v osnovni šoli so se tudi izkazali za bolj zahtevne, kot je bilo predvideno, predvsem zaradi dotrajanosti inštalacij. Ob ukinitvi kuhinje, ureditvi učilnice za gospodinjstvi pouk, nadomestitve dveh učilnic prve triade z ustrezno jedilnico, ureditvijo zunanjih površin za prvo triado in ureditvijo parkirišč se je izkazalo, da je potrebno zamenjati tudi tlake (problem

radona) in stropove zaradi dotrajanosti elektro inštalacij, urediti novo centralo in v objekt umestiti dvigalo (izveden bo jašek, smo dvigalo bo nabavljeno kasneje).

Občina Idrija načrtuje, da bosta v letu 2018 pridobljeni obe gradbeni dovoljenji in izveden javni razpis za izbiro izvajalca gradbenih del, s 1. 9. 2018 se bodo oddelki iz vrtca preselili v prostore osnovne šole in začelo se bo z rušitvenimi deli. Izvedena bo tudi prestavitev komunalnih vodov. Glavnino gradbeno obrtniških del se načrtuje 2019, najprej dokončanje vrtca in selitev oddelkov v novo stavbo in potem še izvedba del v osnovni šoli.

Občinska uprava

ZELEN IN DOSTOPEN LAJŠT

PREBIVALCI SO ODLOČILI: V IDRİJI SE ŠTEVILLO PARKIRIŠČ NE SPREMINJA, LAJŠT BO POSTAL BOLJ ZELEN

Na februarskih javnih razpravah v prostorih občine Idrija so prebivalci odločali o novi ureditvi parkiranja v Idriji in na kopališču Lajšt. Odločili so, da mora število parkirišč v Idriji ostati enako in da se lahko parkirišča prestavi na tiste prostore, ki so za to najbolj primerni. Hkrati so odločili, da se na kopališču Lajšt omeji število parkiranih avtomobilov in izboljša dostop s kolesom in javnim prevozom. Občina bo vse sprejete odločitve upoštevala pri sprejemanju novega Odloka o urejanju prometa v občini Idrija.

V IDRİJI PARKIŠČA TAM, KJER JE PROSTOR ZANJE

Na javni razpravi so načrtovalci predstavili trenutno stanje glede parkiranja v občini Idrija. Analiza zasedenosti 3.000 parkirnih mest je pokazala, da so le redka preveč zasedena, pa tudi ta le nekaj ur na dan. Po drugi strani analize kažejo, da je kratkih avtomobilskih voženj v Idriji veli-

ko. Udeleženci razprave so odločili, da je potrebno v mestu ohraniti enako število parkirišč, le da se jih del prestavi tja, kjer je prostor zanje bolj primeren. Parkirišča v središču mesta bi bila tako namenjena prebivalcem, parkirišča izven središča pa obiskovalcem in tistim, ki so v Idriji zaposleni. Sprejeti predlog predvideva večje parkirne površine, npr. v Barbarah. Po drugi strani bi tam, kjer je prostora malo oziroma tja vozila ne sodijo, nekaj parkirnih mest ukinili, npr. Ahacijev Trg. Zaradi lažje in varnejše hoje in kolesarjenja po Idriji se predvideva strožji nadzor nad nepravilno parkiranimi vozili. Ob pomembnih ustanovah, kot je npr. zdravstveni dom, bi bilo parkiranje omejeno na nekaj ur, s čimer bi obiskovalci manj časa iskali parkirišče. Načrtovalci so predlagali plačljivo parkiranje po simbolični ceni 1€ za cel dan na treh največjih parkiriščih: na Uti, v Barbarah in ob avtobusni postaji, pri čemer bi bil potreben najem parkirišča na Uti.

ZELEN IN DOSTOPEN LAJŠT

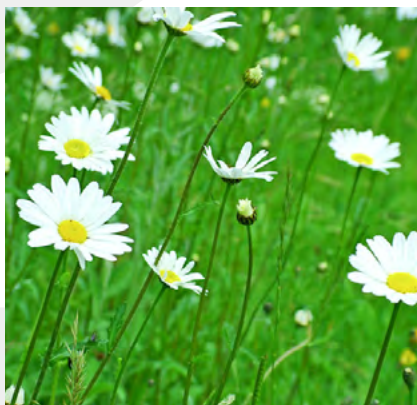
Vsi udeleženci javne razprave so se strinjali, da je treba prometno ureditev Lajšta

spremeniti. Kopanje na Lajštu je zaradi vse več avtomobilov manj prijetno. Tudi lokalni prebivalci so v intervjujih povedali, da je njihovo življenje v času poletne kopalne sezone oteženo. Udeleženci razprave so se odločili, da je potrebno spodbujati druge načine prihodov do Lajšta. Izbrali so scenarij, ki predvideva rešitve v smeri ureditve P+R parkirišč, ki bi jih med vikendom s kopališčem povezoval sodoben avtobus. Na cesti od Podroteje do kopališča bi hitrost vožnje omejili na 30 km/h in s talnimi oznakami označili dostop za kolesarje, pešce in obiskovalce na rolerjih. Parkiranje ob kopališču bi bilo plačljivo, s čimer bi se financiral avtobus. Omejen dostop za vozila ne bi veljal za prebivalce Idrijske Bele. Izbrani ukrepi bodo zaščitili naravo na Lajštu in omogočili, da v njej uživajo lokalni prebivalci in obiskovalci.

Po naročilu Občine Idrija: Kombinat arhitekti projektiranje, d.o.o., City Studio prostorsko načrtovanje, d.o.o. in IPOP – Inštitut za politike prostora (izdelujejo strokovne podlage za pripravo Odloka o urejanju prometa v Občini Idrija)

CVETLIČNI SEJEM IN EKO DAN

V soboto, 21. 4. 2018, bomo na Mestnem trgu združili Eko dan in Cvetlični sejem. Cvetlični sejem se bo začel

ob 8.00. Na ogled bo E-transformer, kjer bo predstavljena reciklaža elektronskih aparatov. Na stojnicah boste lahko kupili različne izdelke iz recikliranih materialov. Na prireditvi si boste, kot ponavadi, lahko izmenjali rože, gomolje, semena, sadike, ki jih na vrtu ne potrebujete. Sodelavci Komunale bodo zbirali pobude in vprašanja občanov, svetovali pa vam bodo pri vseh zadevah glede ravnanja z odpadki.

Ob 9.30 nam Osnovna šola Idrija, Vrtec Idrija in Gimnazija Jurija Vege Idrija pripravljajo krajši kulturni program. Pravtako ob 9.30 se boste s prostovoljci Mladinskega centra Idrija preizkusili v izdelavi pohištva iz odpadnih materialov. Ob

10.00 se nam lahko pridružite na delavnici okraševanja lončkov in sajenja bršljank. Prav tako ob 10.00 Vrtec Idrija pripravlja predstavo Smreka je tudi pozimi zelena.

Pri organizaciji prireditve sodelujemo: Gimnazija Jurija Vege Idrija, Vrtec Idrija, Osnovna šola Idrija, Mladinski center Idrija, Komunala in Krajevna skupnost Mesto Idrija.

Vse aktivnosti v sklopu združene prireditve so brezplačne. Vabljeni.

Organizatorji Cvetličnega sejma in Eko dneva

KOMUNALA

KOLIČINSKI PORAČUN STORITEV RAVNANJA S KOMUNALNIMI ODPADKI

Obvezna gospodarska javna služba ravnanja s komunalnimi odpadki je sestavljena iz dveh delov, in sicer zbiranja odpadkov, ki ga izvaja Komunala Idrija d.o.o., ter obdelave in odlaganja odpadkov, ki ga izvaja Snaga Ljubljana d.o.o.

Komunala za obe skupini storitev izstavlja mesečne račune, pri čemer obračunava predvidene mesečne količine zbranih in oddanih odpadkov, ki so vsako leto vnaprej določene v Elaboratu o oblikovanju cen obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Skladno z veljavno metodologijo se konec leta preveri, ali so dejansko nastale količine odpadkov enake obračunanim, nato pa se izvede količinski poračun. To pomeni, da se v primeru preveč obračunanih količin le-te kot dobropis vrnejo uporabnikom, če pa so obračunane količine manjše od dejanskih, pa je potrebno uporabnikom te dodatno zaračunati.

V letu 2017 je bilo po posameznih storitvah obračunano premalo količin, kar je razvidno iz spodnje preglednice.

Dodaten obračun premalo zaračunanih količin bo izveden na mesečnih položnicah, in sicer od aprila do decembra 2018. Vrednost mesečnega poračuna, preračunano iz kilogramov na osebo, bo znašala 0,54€ na osebo z DDV.

Da bi se v prihodnje izognili podobnim količinskim poračunom, bomo od aprila dalje vsak mesec občanom zaračunali stroške storitev po dejanskih količinah zbranih in oddanih odpadkov v preteklem

mesecu. Mesečni strošek storitev ravnanja z odpadki se bo na ta račun lahko med meseci nekoliko razlikoval, saj bo odvisen od dejanskih količin zbranih odpadkov.

SPOROČANJE STANJA VODOMEROV DO 25. V MESECU

Vse uporabnike storitev, ki se s pitno vodo oskrbujejo iz vodooskrbnih sistemov v upravljanju Komunale, obveščamo, da stanje vodomeroval sprejemamo do 25. dne v mesecu za tekoči mesec. Stanje nam lahko sporočite po telefonu **05 37 27 200**, po e-pošti **info@komunalaidrija.si** ali preko aplikacije **www.popis-vode.si**.

PRAZNIJENJE GREZNIC IN MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV V LETU 2018

Z rednim praznjenjem greznic in malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) bomo nadaljevali v aprilu 2018. Letos boste naša pisna obvestila z datumom praznjenja dobili uporabniki iz naselij Spodnja, Srednja in Gorenja Kanomlja, Idrijske Krnice, Masore, Čekovnik, Razpotje, Rejcov Grič, Vojsko in Idrijska Bela, in sicer 15 dni pred izvedbo storitve.

Na podlagi upravičenega razloga lahko termin enkrat prestavite. Tiste uporabnike, katerih greznica oz. MKČN je težko dostopna, prosimo, da nas o tem po prejemu obvestila obvestite. Za več informacij smo dosegljivi na **05 37 27 233**.

GRADNJA PLINOVODA V IDRİJI

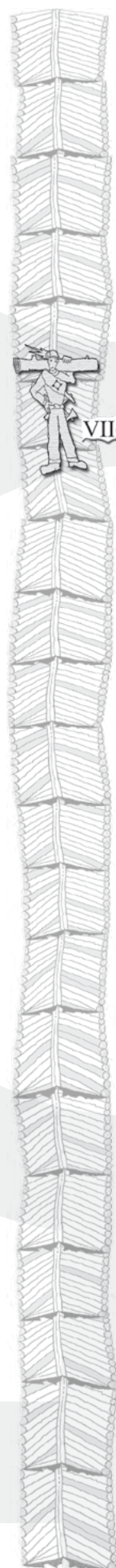
V letošnjem letu bo družba Petrol, d.d. na območju Občine Idrija zgradila do 650 m novega plinovoda, in sicer na Vodnikovih, Lapajnetovi in Tomšičevi ulici. Sočasno se bo izvajala tudi gradnja lokalnih odcepov do hiš. V aprilu bo Komunala Idrija, ki za izvajalca opravlja storitve informacijske pisarne, pričela z informiranjem potencialnih uporabnikov o priključu na distribucijski sistem zemeljskega plina. Informiranje bo potekalo od vrat do vrat, za vsa dodatna pojasnila pa smo dosegljivi na telefonu **041 437 030** in e-pošti **gregor.kodela@komunalaidrija.si**. Na istih kontaktih smo dosegljivi tudi za vprašanja o naknadnih priključitvah na lokacijah, kjer je bil plinovod že izgrajen.

ALI ŽE RAZMIŠLJATE O PRENOVI SVOJEGA DVORIŠČA?

Komunala Idrija v letošnjem letu pričenja z novo ponudbo urejanja okolice stanovanjskih hiš in dvorišč. V sklopu storitve ponujamo izris zunanje ureditve in pripravo predračunov. Za dodatne informacije se obrnite na naša sodelavca **Petra Črničlogarja (051 440 521)** in **Simona Hvala (051 440 520)**.

Komunala Idrija d.o.o.

Storitev	Vrsta	Izvajalec	Obračunana količina 2017 preko položnic	Dejanska količina 2017	Razlika
Zbiranje vseh vrst razen BIO	Storitev	Komunala Idrija	3.227.271,69 kg	3.434.212,72 kg	-206.941,03 kg
Zbiranje vseh vrst razen BIO	Infrastruktura	Komunala Idrija	3.264.275,45 kg	3.434.212,72 kg	-169.937,27 kg
Obdelava MKO	Storitev	Snaga Ljubljana	1.570.414,18 kg	1.764.851,88 kg	-194.437,70 kg
Obdelava MKO	Infrastruktura	Snaga Ljubljana	1.584.452,92 kg	1.764.851,88 kg	-180.393,96 kg
Odlaganje MKO	Storitev	Snaga Ljubljana	76.223,64 kg	86.478,27 kg	-10.254,63 kg
Odlaganje MKO	Infrastruktura	Snaga Ljubljana	76.926,72 kg	86.478,27 kg	-9.551,55 kg
Zbiranje BIO	Storitev	Komunala Idrija	207.808,93 kg	242.068,10 kg	-34.259,17 kg
Zbiranje BIO	Infrastruktura	Komunala Idrija	208.831,67 kg	242.068,10 kg	-33.236,43 kg
Obdelava BIO	Storitev	Snaga Ljubljana	207.719,11 kg	238.220,56 kg	-30.501,45 kg
Obdelava BIO	Infrastruktura	Snaga Ljubljana	208.831,67 kg	238.220,56 kg	-29.388,89 kg

ZAKLJUČNA KONFERENCA PROJEKTA CITY CENTRE DOCTOR

Občina Idrija je partner v projektu City Centre Doctor, ki je podprt s strani programa URBACT III, transnacionalnega programa Evropske unije za spodbujanje celostnega trajnostnega razvoja mest. Projekt se po poučnih študijskih obiskih, različnih akcijah in pripravi Integriranega akcijskega načrta bliža koncu.

Integrirane akcijske načrte je vseh 10 partnerjev v projektu predstavljalo 21. in 22. marca v italijanskem mestu San Donà di Piave, ki je kot vodilni parter organiziralo zaključno konferenco. Namen

te konference je bil predstaviti napredek partnerskih mest v projektu City Centre Doctor pri analizi problemov in izzivov v njihovih mestnih središčih in sodelovanje pri razvoju inovativnih načinov in ukrepov za njihovo oživitvev.

Tudi Idrija je predstavila integriran akcijski načrt, ki je nastal v sodelovanju z URBACT lokalno skupino in vsebuje akcije v okviru glavnih ciljev. Ti so s področja urbanega pohištva in mobilnosti, spodbujanja trgovcev v mestnem središču in grajenja skupnosti. Različni predlogi so bili zbrani že na dogodku Idea cafe v začetku leta

2017, ki ji bil odprt za širšo javnost. Natančneje pa se je cilje in akcije izoblikovalo oziroma izbralo na srečanjih URBACT lokalne skupine in jih razvilo s poznavanjem dobrih praks partnerskih mest v projektu in znanja pridobljenega na študijskih obiskih.

Dan po finalni konferenci, 23. marca, se je vseh 10 mest srečalo še zasebno, da so opredelili možne scenarije nadaljnjega sodelovanja. Skupaj želijo doseči, da se izkušnje in partnerstva, sklenjena v sklopu projekta City Centre Doctor, ne končajo sočasno s koncem evropskega sofinanciranja s strani URBACT. V času trajanja je bilo ugotovljenih veliko podobnosti med mesti in sklenjena številna sodelovanja oz. najdene priložnosti za sodelovanja v prihodnosti. Cilj vseh mest je, da se prizadevanja za oživitev mestnih središč nadaljujejo in da se le-ta oživijo po participativnih in trajnostnih pristopih.

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

PROJEKT »VKLUČIMO SE« JE V IDRIJSKI OBČINI V POLNEM TEKU

V občinah Idrija, Cerkno in Logatec se je konec lanskega leta začel izvajati projekt »Vključevanje ranljivih skupin v urbanih naseljih na območju LAS s CILjem« (skrajšan naziv Vključimo se) in ta je danes v polnem teku. V večini od enajstih urbanih naselij vseh treh občin se že izvajajo številna srečanja, izobraževanja, tečaji in druge oblike druženja. Prvi odzivi udeležencev so zelo dobri in spodbudni.

Projekt je nastal na podlagi Strategije lokalnega razvoja območja LAS s CILjem. V okviru priprave Strategije je bilo prepoznanih 7 ciljnih skupin, ki imajo manj možnosti za vključevanje v družbeno življenje in s tem občutek, da nimajo možnosti soodločanja pri razvoju kraja in lastnem razvoju, s čimer bi si lahko izboljšali tudi svoj položaj v družbi. Te ranljive ciljne skupine so otroci in mladi do 29 let, ženske, starejši od 65 let, enostarševske družine, brezposelni, osebe z nizkimi dohodki in osebe s posebnimi potrebami.

Pri pripravi Strategije so bile zaznane njihove potrebe, kot so potreba po različnih

oblikah izobraževanj in usposabljanj, potreba po vključevanju v različne dejavnosti in po oblikovanju novih oblik druženja. Zato so v skladu s temi zaznanimi potrebami LAS s CILjem ter Občine Cerkno, Idrija in Logatec skupaj pripravili projekt »Vključimo se« in za njegovo izvedbo dobili dodatna sredstva s strani naše države in Evropske unije.

Naselja, vključena v projekt, so vsa urbana naselja na območju LAS s ciljem. V občini Idrija so to Idrija, Spodnja Idrija, Godovič in Črni Vrh nad Idrijo. V oktobru in novembru lani je Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija izvedla 11 animacijskih delavnic, v vsakem naselju eno. Nanje so bili vabljeni vsi prebivalci urbanih naselij ter predstavniki krajevnih skupnosti. Na delavnicah smo obravnavali tematiko vključevanja ranljivih skupin in skupaj s prisotnimi poiskali aktivnosti, ki so aktualne za njihovo naselje. Na delavnicah smo po principu od spodaj navzgor pridobili specifične potrebe posameznih ranljivih skupin v naselju. Izpostavljene potrebe ljudi smo analizirali in vzpostavili konsenz o izvedbi izobraževanja/usposabljanja/

programa druženja, ki bodo izvedena v nadaljevanju projekta. S takim pristopom smo želeli prepoznati specifične ranljivih skupin v posameznih urbanih naseljih ter se jim približati tako, da bodo imele možnost soodločati o pripravi programa in načinu svojega vključevanja. S tem smo jim omogočili zelo aktivno udeležbo v izvedbi projekta, saj tako niso zgolj pasivni uporabniki, ampak aktivni načrtovalci programa.

Animacijskim delavnicam sledi izvedba zastavljenih srečanj, izobraževanj oziroma drugih oblik srečanj. Nekatera od njih so bila izvedena že konec lanskega leta, ostala bodo letos. V Godoviču tako že poteka tečaj kvačkanja za otroke in odrasle, v pripravi so še štiri kuharske delavnice. V Idriji in Spodnji Idriji pravkar potekajo 25-urni začetni računalniški tečaji za starejše ter tečaji uporabe pametnih telefonov, prav tako za starejše in osebe s posebnimi potrebami. V Spodnji Idriji je bil dodatno izveden še kuharski tečaj, na katerem so udeležence – starejše ženske – raziskovale stare tradicionalne jedi in se jih učile pripraviti. V Idriji pa so bile za varovance

Doma upokoјencev Idrija - enota Marof, pripravljene in izvedene številne ustvarjalne delavnice, ena pa jih še čaka v aprilu. Izvedba srečanj v Črnem Vrhu se bo začela v spomladanskih mesecih in bo posvečena kreativnemu ustvarjanju za vse ranljive skupine.

Pester je tudi nabor dogodkov, ki smo jih pripravili za kraјane iz preostalih dveh občin, ki sta vključeni v projekt. V Šebreljah imajo ženske vsak petek zvečer organizirano telovadbo, za otroke pa se bodo sredi marca začele pravljіčne urice. Pet takih srečanj smo pripravili zanje, dve od njih bosta vključevali še ustvarjalne delavnice. V Novakih smo že decembra začeli s plesnim tečajem standardnih družabnih plesov, za otroke smo pripravili ustvarjalne prednovoletne delavnice, pravkar pa se učijo osnovnih kuharskih veščin.

V Cerknem smo skupaj z Osnovno šolo Cerkno že pripravili eno predavanje za starše, še nekaj jih sledi. Prav tako bomo v Cerknem spomladi začeli z organizirano jutranjo vadbo za starejše. In kaj počnejo naši udeleženci v logaški občini? V Lazah so navdušeni nad tečajem joge za bolj zdravo hrbtenico, sredi marca pa se je tam začel izvajati tudi zeliščarski tečaj. V Rovtah ženske ob petkih zvečer plešejo zumbo, starejši pa se bodo na petih srečanjih seznanili z demenco ter najrazličnejšimi preventivnimi aktivnostmi, kot so vaje za koncentracijo, pozornost, krepitev spomina, tehnike sproščanja, načrtovanje dnevnih aktivnosti itd. V Hotedrsci že potekata tečaja keramike za otroke in odrasle ter tečaj folklornega plesa, v Logatcu pa se bo začela izvajati telovadba za starejše ter obsežnejše izobraževanje o biodinamičnemu vrtnarjenju.

Nabor aktivnosti v vseh naseljih je zelo pester, in kar je še pomembnejše, ljudje naše delo in projekt ocenjujejo zelo dobro in si želijo podobnih aktivnosti tudi še naprej. Zato bo po izvedenih delavnicah sledila še evalvacija in predlogi za nadaljevanje aktivnosti v novih projektih.

Za konec naj povemo še, da celotna vrednost projekta znaša 49.906,85 evrov. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 32.725,80 evrov, ostalo bodo prispevale Občina Cerkno, Občina Idrija, Občina Logatec ter LAS s CILjem.

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

IDRIJA – BO MESTNO IGRIŠČE POSTALO STALNICA?

V začetku oktobra se je v času tedna otroka Mestni trg (kot beta akcija projekta City Centre Doctor, v katerem sodeluje Občina Idrija) začasno spremenil v Mestno igrišče. V organizaciji Mladinskega centra Idrija in Zveze prijateljev mladine Idrija, je bila akcija, v kateri je bilo preizkušeno urbano pohištvo in izveden spremljevalni dogodek, več kot uspešna.

Namen dogodka (in projekta) je bil najti in preizkusiti drugačen način za oživitve mestnega jedra in privabiti čim več ljudi v center mesta. Za dva dni se je Mestni trg spremenil v Mestno igrišče, kjer so bili na voljo kotički za druženje, namizni nogomet, velike družabne igre in mnogo drugega. In Mestno igrišče seveda ni bilo prazno niti za trenutek. V center mesta je beta akcija pripeljala ne samo ljudi, ampak tudi otroški smeh in sproščene klepete

staršev in drugih mimoidočih. Mestni trg pa je na ta način postal ne samo prazna ploščad, ampak prostor za druženje.

Zaradi uspešnosti beta akcije je bila ta aktivnost vključena tudi v integriran akcijski načrt, ki je nastal v okviru projekta City Centre Doctor (URBACT). Tako bo mestno igrišče postalo redni dogodek, za katerega je Občina Idrija tudi že zagotovila sredstva. Tako to ni samo ena izmed izvedenih beta akcij, ampak primer izredno uspešne beta akcije, ki je našla svoje mesto tudi v integriranem akcijskem načrtu, katerega namen je oživiti mestno središče.

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

KMALU NOVA NAČELNICA

Upravna enota Idrija bo dobila novo vodstvo. Dosedanja načelnica mag. Irma Dežela se je konec leta 2017 upokojila in prve štiri mesece letošnjega leta Upravno enoto kot v.d. načelnice vodi mag. Gabrijela Treven Bončina. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar pa je po izvedenem natečajnem postopku za novo načelnico že imenoval mag. Vanjo Močnik Raspet, ki je doslej na Upravni enoti vodila Oddelek za okolje in prostor, gospodarstvo in kmetijstvo. Funkcijo bo nastopila 1. maja 2018.

Občinska uprava

IX

20. MAJA SE BO SVET POKLONIL ČEBELI

Konec decembra 2017 je na pobudo Čebelarke Slovenije in ob pomoči Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano po triletnih prizadevanjih Generalna skupščina Organizacije združenih narodov na zasedanju v New Yorku 20. maj razglasila za svetovni dan čebel.

Datum ni izbran naključno, saj slovenski čebelarji na ta dan obeležujejo obletnico rojstva velikega slovenskega čebelarja Antona Janše, pionirja sodobnega čebelarstva in učitelja čebelarstva na Dunaju v času vladavine cesarice Marije Terezije. Hkrati pa je to tudi simbolno sporočilo, saj je maj na severni polobli mesec najbujnejšega razvoja čebel, ko se številčnost čebeljih družin poveča do te mere, da družine rojijo, kar je njihov naravni način razmnoževanja. V tem obdobju so čebele najbolj številčne in potrebe po opravljanju največje. Na južni polobli pa je to jesenski čas spravila čebeljih pridelkov, ko so dnevi in tedni v znamenju medu.

Svetovni dan čebel, ki ga bomo letos (v globalnem obsegu) praznovali prvič, bo namenjen krepitvi zavedanja o izjemnem pomenu čebel za preživetje človeka. Od opravljanja je namreč odvisna kar tretjina vse pridelane hrane na svetu oziroma vsaka tretja žlica hrane. Zato je skrb za zdravje čebel nekaj, kar bi morali podpreti vsi, od kmetov in čebelarjev, politikov, veterinarjev in delavcev do vrtničarjev po vsem svetu. Tega se ne gre lotevati le na lokalni ali nacionalni ravni, temveč globalno, saj so čebele dragocene za ohranjanje občutljivega naravnega ravnovesja sveta.

OGROŽENE OPRAŠEVALKE

Študije Združenih narodov in Svetovne zveze za varstvo narave kažejo, da čebele in drugi opraševalci postajajo čedalje bolj ogrožene živalske vrste, saj se njihova populacija zmanjšuje. Na to vplivajo številni dejavniki, ki so posledica človeških aktivnosti, kot so intenzivno kmetijstvo, široka uporaba pesticidov in onesnaževanje z odpadki. Čebele so izpostavljene novim boleznim in škodljivcem, zaradi naraščajočega števila svetovnega prebivalstva se krči njihov življenjski prostor, medovitih površin je zaradi razširjenosti monokultur in spremenjene ter intenzivnejše tehnologije pridelave travinja vse manj in še te nudijo čebelam potrebno hrano le v krajših obdobjih in zmanjšani pestrosti kot nekoč. Poleg tega preživetje in razvoj čebel in drugih opraševalcev čedalje bolj ogrožajo tudi podnebne spremembe.

Albert Einstein je že leta 1949 svaril pred umiranjem čebel: »Ko bo izginila čebela z oblička Zemlje, bo človek preživel le še štiri

leta, saj ko ni več čebel, ni več opravljanja, ni več rastlin, ni več živali, ni več ljudi ...«

Zato je 20. maj svetovni dan čebel tudi apel človeštvu k odgovornosti do preživetja tega majhnega, a dragocenega bitja.

STE VEDELI?

- Čebela velja za tretjo najpomembnejšo udomačeno žival v Evropi: na lestvici jo najdemo takoj za govedom in prašičem.
- V Sloveniji se s čebelarstvom ukvarja več kot 10.000 čebelarjev, ki v povprečju čebelarijo s po 16 panji čebel. S 5 čebelarji na 1.000 prebivalcev je Slovenija v samem vrhu držav članic Evropske unije.
- Da mora čebela za kilogram medu obiskati kar 4 milijone cvetov in preleteti štirikratno razdaljo okoli sveta.
- Čebele oprašujejo kar 170.000 vrst rastlin.
- Brez čebel ne bi bilo toliko različnih vrst sadja in zelenjave in tako lepih barv na travniku.
- Kranjska čebela (ali kranjska sivka) je avtohtona slovenska čebelja pasma in druga najbolj razširjena čebelja pasma na svetu.
- Čebelja družina je tako velika kot majhno mesto. V njej živi od 30.000 do 60.000 čebel.
- Čebelja matica je edina, ki leže jajčeca. Dnevno izleže tudi do 2.000 jajčec.

NAJ MEDI!

Metka Rupnik

ČD IDRİJA V SODELOVANJU S ČEBELAMI IN ČEBELARJI TO IN ONSTRAN MEJE

Na Idrijskem za začetek organizirane delovanja na področju čebelarstva štejejo leto 1908, tukajšnji čebelarji pa so svoje društvo uradno osnovali leta 1980. Danes društvo združuje 80 čebelarjev z območja idrijske občine, ki so v letu 2017 skrbeli za skupno 1100 čebeljih družin v 87 čebelnjakih. Rastlinstvo na Idrijskem zagotavlja čebelam zlasti javorjevo, smrekovo, hojevo, cvetlično in lipovo pašo.

Kot je v svojem poročilu za leto 2017 zapisal predsednik ČD Idrija Martin Kolenc, z lanske leto čebelarstvo sezone sicer niso ravno zadovoljni, kljub vsemu pa se je nekaj medu le nabralo za vse, ki najraje posegajo po medu lokalnih čebelarjev.

Skrb za zdravje čebel je ena osrednjih nalog »skrbnikov čebel«, precej preglavic pa je čebelarjem na Idrijskem lani jeseni povzročal medved, ki je v drugi polovici septembra ter v oktobru in novembru »zagrešil« kar 14 napadov na njihove čebelnjake, kjer je bilo skupaj uničenih ali poškodovanih okoli 40 čebeljih družin.

Idrijsko čebelarstvo društvo si prizadeva tudi za redna izobraževanja svojih članov ter za čebelarski podmladek, saj član društva in mentor Zvonko Mohorič in njegova somentorica Damjana Likar idrijskim osnovnošolcem, članom čebelarskega krožka, zavzeto odkrivata bogastvo znanja o čebelarjenju, kar se odraža tudi v njihovih dosežkih na državnem tekmovanju.

V skrbi, da bi po domačem medu kot vrhunskem živilu pogostejše segali tudi otroci, člani ČD Idrija redno skrbijo za organizacijo lanske letošnega slovenskega zaj-

trka za osnovne šole in vrtce na Idrijskem, lansko leto so zbrali in podarili pohvalnih kar 61 kg medu.

Pomembno vlogo pri promociji in predstavitvi čebelarstva ima tudi idrijski mestni čebelnjak, ki ga je v letu 2017 obiskalo preko 130 učencev iz osnovnih šol in vrtcev ter številni drugi obiskovalci. Dosedanji skrbnik čebelnjaka Andrej Likar si je vedno našel čas, da je obiskovalcem v njem predstavil zanimivosti čebeljega sveta in poskrbel za pokušino čebeljih pridelkov.

Tudi letošnje leto bo za člane ČD Idrija v znamenju vestnega čebelarjenja, skrbi za zdravje čebeljih družin, spodbujanja uporabe medu in drugih čebeljih pridelkov ter sodelovanja s čebelarji to in onkraj sloven-

ske meje. ČD Idrija je namreč vključeno v mednarodni projekt MED-O-VITA, ki povezuje tri slovenske (LAS s CILjem iz Idrije, LAS Mežiške doline in LAS loškega pogorja) in hrvaško lokalno akcijsko skupino (LAS Istočna Istra iz Labina) ter labinske čebelarje in sedem slovenskih čebelarskih društev, med njimi tudi idrijsko.

Osrednji cilj projekta, ki je podprt s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, s sredstvi lokalnih skupnosti na vključenih območjih in posameznih udeležencev projekta, je ponovno vzpostaviti nekdanje že uspešno sodelovanje med čebelarji na vključenih območjih za tesnejše povezovanje, izmenjavo izkušenj, dobrih praks in znanj.

Del projekta vključuje tudi investicije v infrastrukturo za opravljanje čebelarske dejavnosti, s poudarkom na izobraževalnih aktivnostih za mlade in promociji čebelarstva. S projektnimi aktivnostmi bodo spodbujali in promovirali čebelarsko dejavnost, saj bodo vzpostavljene čebelarske učne poti, obnavljali in na novo bodo gradili učne čebelnjake, z medovitimi rastlinami bodo zasadili nove površine, izvedene pa bodo tudi aktivnosti za razvoj in promocijo čebelarskega turizma. V sklopu tega projekta se je lani kar nekaj čebelarjev udeležilo skupnega srečanja v Labinu »Ripenda 2017«, kjer so se poleg predstavitve lokalnih, turističnih in kulinarčnih posebnosti iz domačih krajev udeležili tudi skupnega ocenjevanja medu in prejeli številna zlata in srebrna priznanja.

Metka Rupnik

GEO PARK

TRETJE SREČANJE PARTNERJEV PROJEKTA DANUBE GEOTOUR V UNESCO GLOBALNEM GEOPARKU HATEG V ROMUNIJU

V tednu med 12. in 15. februarjem 2018 smo se mudili v UNESCO Globalnem Geoparku Hateg v Romuniji, ki je gostil partnerje projekta Danube GeoTour, ki je sofinanciran iz skladov Evropske unije (ESRR, IPA).

Prva dva dneva srečanja sta bila namenjena izobraževanju na temo razvoja t.i. geoproductov. Zanimive in poučne izkušnje s tega področja so udeležencem posredovali povabljeni gostje iz Romunije ter predstavnik pridruženega strateškega partnerja iz portugalskega geoparka Naturtejo, Carlos Neto de Carvalho. Vsak partner v projektu namreč v svojem geoparku razvija geoproducte, ki temeljijo na tradiciji in dediščini lokalnega okolja (t.i. GeoCulture) ali vključujejo aktivnosti na prostem (t.i. GeoOutdoor). Na ta način želijo povečati prepoznavnost geoparkov ter aktivneje vključiti lokalne ponudnike in prebivalce v aktivnosti, ki jih ti izvajajo.

Izobraževanje in delavnice je dopolnila strokovna ekskurzija, na kateri smo si udeleženci ogledali primere dobrih praks interpretacije dediščine območja in razvoja geoproductov v Geoparku Hateg.

Območje Geoparka Hateg Geopark se nahaja v jugozahodni Transilvaniji, v južnih Karpatih. Pohvalijo se lahko z bogato naravno in kulturno dediščino, med drugim je to območje nekdanje rimske province Dakije. Izredno ponosni so na najdbe fosilov dinozavrov iz obdobja zgornje krede, ki so znani kot Dinozavri iz Transilvanije

in nosijo imena, ki jih navdihuje lokalna zgodovina oziroma kultura.

Naslednja dva dneva sta bila, tudi ob prisotnosti predstavnika osrednjega sekretariata Interreg transnacionalnega programa Podonavje, namenjena pregledu dosedanjega dela in rezultatov v projektu ter načrtovanju aktivnosti v prihajajočih mesecih.

NAPOVEDUJEMO: DELAVNICA ZA PONUDNIKE ROKODELSKIH IZDELKOV

Kot smo pisali v prejšnji številki časopisa Obzorje, v sklopu projekta Danube GeoTour razvijamo temelje za oblikovanje kolektivne blagovne znamke Geoparka Idrija. V januarju in februarju smo izvedli štiri srečanja s predstavniki lokalnih ponudnikov, z namenom, da jih vzpodbudimo k oblikovanju in razvoju izdelkov, ki jih bomo vključili v kolektivno blagovno znamko. Predstavili smo jim naše aktivnosti, primere dobrih praks in postopke za pridobitev certifikata za izdelke. Na sestankih se je izkazalo, da je bila ideja o kolektivni blagovni znamki dobro sprejeta, da so ponudniki polni idej za oblikovanje izdelkov, spoznali pa smo tudi do sedaj še neznanne ponudnike, s katerimi bomo, upamo, v prihodnje uspešno sodelovali.

Ena izmed aktivnosti, ki jih bomo v letošnjem letu izvajali, je tudi izobraževanje na temo razvoja lokalnih produktov, zato napovedujemo prvo izmed delavnic za ponudnike rokodelskih izdelkov. Potekala bo 25. aprila 2018, izvedli jo bomo skupaj z našimi zunanji strokovnjaki. Udeleženci bodo izvedeli, na kaj vse morajo biti pozorni, ko pripravljajo rokodelski izdelek,

da bo ta ustrezal pogojem za pridobitev certifikata blagovne znamke Geoparka Idrija. Izvedeli bodo, kako se na ocenjevanje prijaviti in kakšne so prednosti certificiranih izdelkov. Vabljeni, da morebitne izdelke, ki jih že imate, prinesete na delavnico in tako dobite prvo mnenje o izdelku in predloge za morebitno izboljšavo.

Lokacija, ura in program delavnice bodo objavljeni naknadno. Udeležba je brezplačna.

RAZVOJ UČNE APLIKACIJE V PROJEKTU ESTEAM

Med 18. in 20. marcem 2018 je v Črnem Vrhu nad Idrijo, Idriji in Ljubljani potekal že 4. partnerski sestanek v projektu ESTEAM, ki je sofinanciran iz EU programa Erasmus+. Tokratno srečanje je bilo namenjeno konceptu, vsebinam in tehničnim zahtevam. Kljub vsem izzivom delo dobro napreduje, saj bomo spomladi že testirali pripravljene verzije nalog in odziv učencev. Nova aplikacija naj bi bila za uporabo pripravljena konec leta 2018.

Udeleženci so spoznali del dediščine Črnovrške planote, obiskali Topilnico Hg ter svoj obisk zaključili s kratkim ogledom Ljubljane.

Naslednje partnersko srečanje bo potekalo v oktobru na Portugalskem, v Sloveniji pa se ponovno srečamo junija 2019, na zaključnem srečanju projekta ESTEAM.

REŠITEV UGANKE

V prejšnji številki smo vas spraševali po imenih hišnih jedi, po kateri so naši gostinci poznani daleč naokoli. Prejeli smo šest odgovorov, med katerimi so bili največkrat omenjeni idrijski žlikrofi z bakalco, zeljševka, habanca, smukavc, ferdinandi in prfarski štruklji. Pozabiti ne smemo še na ocvirkovco, zeljševko in geruš.

Vsi odgovori so bili pravilni, sodelujoči pa bodo po pošti prejeli simbolično darilo Geoparka Idrija. Iskrene čestitke!

NOVA UGANKA

Med najlepše vasi, ki so se v davni zoreninile na planotah nad globokimi dolinami, spadajo nedvomno Ledine nad Spodnjo Idrijo, v škofjeloških urbarjih zapisane že pred 700 leti. Ledinska planota je razgiban svet, ki s svojih slemen odpira prelepe panoramske razglede na vse strani. Nekaj sto metrov naprej od Ledinskega

Razpotja stojita na prevalu z Idrijskega na ledinsko stran lipi s kapelico na sredini.

TURISTIČNE

PREDSTAVITEV IDRİJE NA F.R.E.E. MÜNCHEN

F.R.E.E. München je največji sejem za rekreacijo in prosti čas na Bavarskem, letos pa je potekal med 21. in 25. februarjem. Idrija je skupaj z LTO Cerklje in Hotelom Cerklje na slovenskem prizorišču predstavljala nosilno temo: dediščina Idrijsko-Cerkljanskega. Na sejmu je bilo med vikendom poskrbljeno za degustacijo idrijskih žlikrofov, ki so jih prispevali Žlikrofi Žigon, Gostilna Kos, Trgopromet Eniko in Tesing Klemen Florjančič s.p., prikaz njihove izdelave pa je pripravil Boštjan Novak.

IDRIJA NA MEDNARODNI TURISTIČNI BORZI ITB BERLIN

V Berlinu je od 7. do 11. marca potekala Turistična borza ITB Berlin, ki se po pomenu in velikosti uvršča v sam vrh mednarodnih turističnih borz. Nosilna tema slovenske predstavitve je bila kultura, glavna partnerja nastopa pa sta bila Združenje zgodovinskih mest Slovenije ter Postojnska jama. Predstavljenih je bilo vseh 16 zgodovinskih mest, Idrija pa je imela vlogo koordinatorke animacije. Idrija se je sicer predstavila v dveh sklopih: UNESCO Globalni Geopark Idrija kot del UNESCO Global Geoparks-UGG ter kot članica Združenja zgodovinskih mest Slovenije.

Slednja so se na samem dogodku predstavila z bogatim animacijskim programom:

predstavitvijo tradicionalnih obrti, pokušino kulinaričnih dobrot, kolesom sreče z bogatimi nagradami ... Stojnico sta obiskala tudi minister Zdravko Počivalšek ter novi veleposlanik RS v Nemčiji Franci But.

TREND NARAŠČANJA ŠTEVILA NOČITEV V OBČINI IDRİJA ZABELEŽILI TUDI V LETU 2017

Po podatkih o nočitvah smo tudi na Idrijskem v letu 2017 zabeležili rast števila nočitev v primerjavi z letom poprej. Število nočitev počasi, a vztrajno narašča (za 85 % od leta 2011 oz. 10,93 % v povprečju na leto). V letu 2017 je bilo zabeleženo

Zanima nas, kateri dve povodji deli omenjeno znamenje čez Ledinsko planoto.

Odgovore nam pošljite na e-naslov: info@geopark-idrija.si ali na naslov: Center za idrijsko dediščino, Ulica IX. Korpusa 17, 5280 Idrija.

Geopark Idrija
Center za idrijsko dediščino

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Organizacija
Združenih narodov
za izobraževanje,
znanost in kulturo

19.107 nočitev, kar v primerjavi z 2016 pomeni 7,88 % povečanje (17.711). Skoraj 55 % nočitev so ustvarili slovenski turisti, od tujih so prevladovali Nemci, sledijo jim Italijani, Francozi in Hrvati.

Občina Idrija je v letu 2017 prejela večji prihodek od turistične takse, in sicer gre za 14 % povišanje v primerjavi z 2016. Delež tujih gostov na Idrijskem se konstantno povečuje, pri tem pa prevladujejo predvsem individualni obiskovalci.

Na Centru za idrijsko dediščino promoviramo in tržimo številne izlete oz. aranžmaje za različne organizirane skupine, kar se kaže tudi v porastu obiska teh skupin preko Turističnega informacijskega centra. V 2017 je bilo izvedenih 59 turističnih aranžmajev s 1649 izletniki, večinoma z lokalnim vodenjem. Iz naslova realiziranih turističnih programov so se prihodki povečali za 27 % v primerjavi z 2016. V letu 2018 bo Center za idrijsko dediščino turistične aranžmaje s ponudbo zainteresiranih ponudnikov začel še intenzivneje tržiti.

37. FESTIVAL IDRİJSKE ČIPKE (15.-17. JUNIJ 2018)

Osrednja tema letošnjega 37. festivala, ki bo potekal med 15. in 17. junijem, bo 15-letnica sodelovanja med Naravoslovnotehniško fakulteto v Ljubljani in Društvom klekljaric idrijske čipke, ki prav tako

praznuje 15 let svojega uradnega delovanja. Ljubitelji čipk si bodo dela študentk in študentov NTF, ustvarjenih med leti 2004 in 2017, ogledali na retrospektivni razstavi, osrednja razstava letošnjega festivala pa bo posvečena 15-letnici delovanja Društva klekljaric idrijske čipke. Na ogled bo tudi več drugih razstav s čipko.

Slavnostno otvoritev letošnjega Festivala bodo oblikovali predvsem domači, idrijski ustvarjalci. Prireditelji bodo glasbeno opremili skladatelj Aldo Kumar, flavtist Cveto Kobal, Godbeno društvo rudarjev Idrija ter vokalna skupina Galina.

Na voljo bo bogat strokovni, zabavni, športni in glasbeni program. Sobotni večer na Mestnem trgu bosta popestrili skupini Manouche in Tabu ter DJ Marnix, na nedeljski zgodnji večer pa bo na trgu sv. Ahacija zabava z Dejanom Vunjakom.

Najmlajšim bo na voljo »Čipkasta vas« z animacijskimi delavnicami, spoznavali bodo zdravo slovensko kulinariko, čipkasti sitotiski, posebna animacija pa bo potekala tudi v Vzajemkovi deželi. Tako najmlajši kot tudi odrasli športni navdušenci bodo tekli po Rakah na že 5. rekreativnem teku za »Zlat klikl«.

Vrhunec tridnevnega dogajanja pa bo seveda državno tekmovanje za otroke in odrasle v znanju klekljanja za priznanje Ivanke Ferjančič, ki bo potekalo v nedeljo 17. junija.

Prijave za sejemске ponudnike za državno tekmovanje v znanju klekljanja ter predprijave za rekreativni tek bodo na voljo na www.festivalidrijskecipke.si ter www.visit-idrija.si.

PRIDOBITEV PRAVICE DO OZNAČEVANJA ČIPK S POREKLOM BLAGA »IDRIJSKA ČIPKA«

Odbor za označbo porekla Idrijske čipke obvešča vse klekljarice, da bo v aprilu 2018 potekalo še drugo ocenjevanje čipk za pridobitev pravice do označevanja čipk s poreklom blaga »Idrijska čipka«.

Klekljarice, ki želite predložiti svoje čipke v oceno, vabimo, da to storite do torka, 10. 4. 2018.

Dodatne informacije v zvezi z ocenjevanjem čipk lahko dobite na telefonski številki **05 93 44 078** ali e-naslovu **branka.m.peternel@visit-idrija.si**.

ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

Nacionalni program in certifikacijska shema pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja, skozi znamko Slovenia Green pa to zeleno delovanje tudi promovira. Idrija je v postopku certificiranja leta 2016 pridobila srebrni znak. Pripravili smo akcijski načrt, v katerem so natančno popisni ukrepi za

odpravo pomanjkljivosti, identificiranih v postopku ocenjevanja in pregleda podatkov. V letu 2019 bo ponovno ocenjevanje, kjer se bo Idrija potegovala za Slovenia Green Gold znak.

VABLJENI K NAKUPU IDRIJSKE ČIPKE

V Turistično informativnem centru Idrija (Mestni trg 2) si lahko ogledate bogato ponudbo izdelkov z idrijsko čipko ter ostalih izdelkov, ki vas bodo spominjali na Idrijo. Izdelke lahko kupite tudi v spletni trgovini na www.festivalidrijskecipke.si.

Center za idrijsko dediščino

REGIJSKI OTROŠKI PARLAMENT GOSTILA IDRİJA

Otroški parlamenti® so programi vzgoje otrok za aktivno državljanstvo. Pomenijo obliko sodelovanja (participacije) otrok v družbenem dogajanju in izobraževanja o človekovih in državljanskih pravicah. Program je tesno povezan s šolskim letom in se izvaja na več ravneh: prične se na šolski ravni, nadaljuje na občinski in medobčinski ravni, sledi regionalna raven in zaključek na nacionalni ravni. Za izvedbo na šolski ravni skrbijo mentorji otroškega parlamenta, na občinski/medobčinski in regijski ravni skrbijo regijski koordinatorji programa, za izvedbo na nacionalni ravni pa ZPMS.

Zveza prijateljev mladine Idrija je v torek, 6. marca 2018, organizirala že 28. medobčinski otroški parlament. Mladi parlamentarci iz osnovnih šol Idrija, Sp. Idrija, Črni Vrh in Cerkno so v sejni sobi Občine Cerkno razpravljali o šolstvu in šolskem sistemu. Sejo je vodila Katja Miklavčič, študentka mednarodnih odnosov.

Mladi parlamentarci so na medobčinskem otroškem parlamentu razpravljali o odnosih v šoli, o metodah in načinih poučevanja/učenja, o učnih vsebinah in šoli za življenje ter o digitalnem svetu, v katerem živijo. Konstruktivna razprava jih je pripeljala do naslednjih zaključkov:

V šoli bi moralo biti več medgeneracijskih dejavnosti, kjer bi starejši učenci pomagali mlajšim, jih učili, se z njimi družili. Uvedli bi tudi izzive, kjer bi učenci pridobivali bonus točke za spoštljivost, te točke pa bi lahko unovčili pri ocenjevanju.

Vsaka šola bi morala imeti razpoložljive računalnike in omrežje. Tehnologija bi se

smela uporabljati samo v učne namene – bodisi komuniciranje s tujimi učenci pri jezikih bodisi pri naravoslovnih predmetih za iskanje podatkov.

Uvedli bi več medpredmetnega povezovanja, npr. pri angleščini, opisno ocenjevanje pri športni, likovni in glasbeni umetnosti ter več sodelovanja med učitelji in učenci, ko pride do spraševanja.

Uvedli bi podjetniške dneve (v smislu informativnih dni v podjetjih), predmet »šola za življenje« (tam bi se učili o finančah, samoobrambi ipd.) ter več raznovrstnih izbirnih predmetov.

V okviru rubrike »Kje pa vas čevlji žuli?« je vsaka šola predstavila en žulj, ki se je nanašal na letošnjo temo. Učenci Osnovne šole Cerkno si želijo poslikavo zidu okoli šole, saj bi jim predstavljal boljše šolsko okolje. Učenci Osnovne šole Črni Vrh si želijo vpeljavo javnega WIFI sistema, saj menijo, da pri njih še vedno nimajo vsi dostopa do interneta oz. imajo na telefonih omejen prenos podatkov. Učenci Osnovne šole Idrija si želijo obnovo šolske knjižnice, ker je sedanja premajhna. Učenci Osnovne šole Sp. Idrija si želijo predstavitev poklicev občinskih služb in služb v ostalih uradih.

ZPM Idrija je letos gostila tudi regijski otroški parlament. V torek, 20. marca, je v prostorih Mestne knjižnice in čitalnice Idrija zasedalo 25 učencev iz severnoprimske regije. Idrijsko-cerkljansko so zastopali

na medobčinskem parlamentu izvoljeni delegati: Vita Grudnik iz OŠ Cerkno, Ana Poljanec in Jure Čibej iz OŠ Idrija, Veronika Vončina iz OŠ Sp. Idrija in Julija Rupnik iz OŠ Črni Vrh. Parlament pa je vodila Tinkara Pavšič iz OŠ Idrija.

Seja je bila v celoti prepuščena njim – otrokom. Prav tako kot na medobčinskem parlamentu so razpravljali o istih podtemah, le da so tokrat delegati iz drugih okolji prinesli nove, sveže ideje, mnenja in predloge. Med konstruktivno razpravo so delegati sprejeli naslednje sklepe, ki se nanašajo na temo:

OTROCI V DIGITALNEM SVETU

Učenci menijo, da bi morala biti omogočena uporaba interaktivne tehnologije v sklopu pouka za iskanje podatkov, medpredmetne povezave in uporabo e-gradiv.

Prav tako so mnenja, da je nujno upoštevanje splošnega računalniškega opismenjevanja že v nižjih razredih (po sklopih, v obliki mini delavnic).

Želijo si uporabe telefonov oz. tablic, a z vzgojim pristopom – za upoštevanje pravil in dogovorov.

V prostem času (med odmori) bi morala biti dovoljena, a časovno omejena uporaba omrežja. Ob tem pa bi morala spodbujati medsebojne stike na štiri oči.

ODNOSI V ŠOLI

Želijo si poštenih, a bolj sproščenih odnosov med učenci in učitelji. Moti jih, da se med učenci dela razlike, prav tako opažajo vedno manj spoštljivosti mlajših učencev, tako do starejših kot tudi do učiteljev. Obenem pa morajo biti odrasli ter starejši učenci zgled mlajšim, da jih bodo posnemali v dobrem.

Menijo tudi, da imajo učitelji premalo pravic za ukrepanje v primeru nespoštljivega odnosa slabo vzgojenih, predrznih učencev. Za osnovno vzgojo otrok pa je odgovoren dom, ne šola.

METODE IN NAČINI POUČEVANJA

Menijo, da bi moralo biti več povezav med različnimi predmeti, da bi isti vsebinski sklop obravnavali pri več predmetih v istem časovnem obdobju.

Predlagajo tudi vključitev pouka tujega jezika v druge predmete. Poleg tega predlagajo vključitev novih metod dela, predvsem skupinsko in projektno delo. Tako bi zagotovili bolj privlačen in raznolik pouk.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE IN UČNE VSEBINE

Pogrešajo vsebine, ki bi jih pripravile na življenje, da se bodo znašli tudi v izzivih kot so uporaba šivanke ali izvijača, menjava žarnice, prva pomoč, osnove financ in podobno. Predlagajo organizacijo dni dejavnosti s takimi vsebinami oz. krožkov/delavnic za tiste učence, ki jih določena vsebina bolj zanima.

Razprava je pokazala, da učenci konstruktivno razmišljajo o svojem delu in vlogi v šoli. Želijo si svoja stališča predstaviti učiteljem in s skupnimi močmi prispevati k izboljšanju šolstva in šolskega sistema.

Delegati bodo sklepe in stališča regijskega parlamenta predstavili na nacionalnem parlamentu, ki bo 9. aprila v državnem zboru. Šole z Idrijskega in Cerkljanskega bosta na parlamentu zastopali Julija Rupnik iz Črnega Vrha in Veronika Vončina iz Sp. Idrije.

Sabina Vidmar,
sekretarka ZPM Idrija

METULJČICA

Po ocenah slovenskih tirologov najmanj 10% Slovencev trpi zaradi ene od bolezni žleze ščitnice. Daleč največ je žensk z diagnozo hashimotov tiroiditis. Veliko izmed njih diagnoze še nima postavljene. Bolezni ščitnice namreč zaradi nespecifičnih znakov vse prepo-gosto ostajajo neprepoznane.

Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice Metuljčica izvaja aktivnosti za pravočasno prepoznavo bolezni in pomoč že obolelim. S tem ciljem v Idriji organiziramo

predavanje dr. Nataše Bedernjak Bajuk na temo: "Ščitnica in z njo povezane bolezni".

Predavanje bo v sredo, 11. aprila 2018, ob 17. uri v sejni sobi Občine Idrija.

Ustanovili bomo tudi skupino za samopomoč v Idriji.

Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice Metuljčica

VABILO

Društvo Metuljčica VABI v sredo, 11. 4. 2018, ob 17. uri na PREDAVANJE dr. Nataše Bedernjak Bajuk na temo ŠČITNICA IN Z NJO POVEZANE BOLEZNI v prostore Občine Idrija, Mestni trg 1.

Obisk predavanja je brezplačen.

Po predavanju bo predavateljica odgovarjala na vprašanja.

2018 BO V ZNAMENJU OBLETNIC IN ŠPORTNIH SREČANJ

Društvo upokojencev Idrija, ki združuje preko tisoč članic in članov, sodi med najštevilčnejša društva na Idrijskem in najdejavnejša upokojenska društva na Primorskem, saj že vrsto let uresničuje široko paleto dejavnosti za ustvarjalno, zdravo in družabno preživljanje prostega časa upokojenk in upokojencev.

Univerza za tretje življenjsko obdobje, projekt Starejši za kakovost življenja starejših, ki letos zaokroža deset let delovanja, kulturna dejavnost, letovanja, rekreacija in razvejena športna dejavnost s tekmovanji, na katerih idrijski upokojenci in upokojenke dosegajo visoke uvrstitve, mešani pevski zbor, sekcija učencev nekdanje Rudarske industrijske šole v Idriji, različna meddruštvena srečanja, obiski starejših in bolnih članov so osrednja področja, na katerih je bilo idrijsko upokojensko društvo najbolj dejavno v minulem in bo tudi v letošnjem letu.

Leto 2018 pa bo za predsednika društva Ivana Šuligoja in njegove sodelavce tudi organizacijsko zelo pestro. Društvo bo namreč med 19. in 26. majem v Idriji gostilo

15. regijske športne igre športnikov društev upokojencev severne Primorske, na katerih pričakujejo okoli 400 tekmovalcev iz upokojenskih društev v regiji. 3. julija, na praznik rudarjev, pa na trgu sv. Ahacija v Idriji pripravljajo prireditev, ki jo bodo posvetili 70-letnici ustanovitve nekdanje Rudarske industrijske šole v Idriji, ki je izučila prve šolane rudarje za delo v idrijskem rudniku. Nekdanji učenci te šole, ki danes že vsi štejejo 80 let in več, se vsako leto na rudarski praznik redno srečujejo v Idriji, kot sekcija pa delujejo pod okriljem Društva upokojencev Idrija.

Metka Rupnik

RAPALSKA MEJA DANES POVEZUJE

V prostorih Mestne knjižnice in čitalnice Idrija so se na prvem občnem zboru sešli člani in članice Zgodovinskega društva Rapalska meja. Njegovo osrednje poslanstvo je preprečiti pozabo obdobja, ki je bilo tako za Slovenijo kot slovenski narod težka, a pomembna zgodovinska preizkušnja.

12. novembra 1920 sta Kraljevina SHS in Kraljevina Italija v mestu Rapallo podpisali rapalsko pogodbo in z njo po koncu prve svetovne vojne dokončno določili mejo med državama. Pogodba je tretjino slovenskega etničnega ozemlja ter

Istro in del Dalmacije dodelila Italiji, ki je v zameno priznala Kraljevino SHS. Meja, ki je tekla čez območja kar 16 današnjih slovenskih občin, od Posočja, Idrijsko-Cerkljanskega, bližnjega Gorenjskega in Notranjskega, je tedaj usodno zarezala v slovensko narodno telo in ga na italijanski strani izpostavila fašistični raznarodovalni politiki, hkrati pa je prebivalcem na obeh straneh meje prinesla nov način življenja, drugačno družbeno in razvojno dinamiko. Danes nekdanja meja povezuje, eden od rezultatov tega povezovanja pa je lani v Podbrdu ustanovljeno Zgodovinsko društvo Rapalska meja.

Društvo se osredotoča na raziskovanje, ozaveščanje javnosti, mreženje strokovnih in amaterskih raziskovalcev, projektno dejavnost ter organizacijo različnih dogodkov na temo rapalske meje.

Ker so člani raztreseni po celi Sloveniji in tudi izven njenih meja, arhivsko gradivo,

fotografije, zemljevide, rezultate raziskovanj in dogodke, povezane s tematiko rapalske meje, objavljajo na spletni strani društva in snujejo skupne aktivnosti. Pomladi bodo obiskali Planino Polog in Tolminski muzej, jesensko srečanje bo organizirano najbližje datumu podpisa rapalske pogodbe 12. novembra, dejavnosti društva pa bodo usmerili zlasti v organizacijo in vsebinsko pripravo dogodkov, s katerimi bodo obeležili 100. obletnico podpisa rapalske pogodbe leta 2020.

Na občnem zboru pa so prof. Tomaža Pavšiča, kot prvega in najzaslužnejšega, ki se je trudil, da se to obdobje pravilno razume in predstavlja, kar priča tudi njegova knjiga Ob stari meji, imenovali za častnega člana društva.

Metka Rupnik
(vir: Anka Rudolf)

ITALIJANSKE POKOJNINE

V petek, **13. aprila 2018, od 9. do 12.30.** ure bodo v sejni sobi Občine Idrija predstavnice Patronata INAS sprejemale premjemnike italijanskih pokojnin, ki morajo oddati podatke o dohodkih na INPS.

S seboj prinesite:

- 2x fotokopijo osebne izkaznice (obojeustransko),
- fotokopijo potrdila o višini slovenske

pokojnine za leto 2017 (potrdilo ste prejeli od ZPIZ-a februarja meseca),

- potrdilo o morebitnih ostalih dohodkih, ki ste jih imeli v letu 2017 (katastrski dohodek, obresti, ipd.)

INAS dodaja še obvestilo upokojencem, da bodo verjetno v marcu prejeli dopis iz CITIBank-a. To je banka, ki za INPS izplačuje v Slovenijo pokojnine in ima nalogo,

da preveri, ali so osebe še žive. Potrdil v letu 2017 ni bilo, upokojenci, ki živijo v Sloveniji, so bili zajeti v fazo preverjanja, ki se bo začela v prvem tromesečju 2018, torej bodo verjetno zahtevo za potrdilo o življenju prejeli v mesecu marcu. Načeloma pa bo postopek za potrditev življenja enak kot v preteklosti.

Občinska uprava

PLESNA ZVEZA SOVENIJE NAGRADILA ČLANICE PLESNEGA KLUBA IDRIJA

Dober teden dni po plesni produkciji Plesnega kluba Idrija, kjer so se javno-sti predstavili mali in veliki plesalci kluba, je v ponedeljek, 12. 3. 2018, Plesna zveza Slovenije na svečani prireditvi v ljubljanski Festivalni dvorani podelila priznanja najboljšim plesalcem za leto 2017.

Nika Brložnik je prejela priznanje »Nagrajenec leta za izjemne rezultate« in bila razglašena za »Solistko leta 2017« in prejela še ZLATO PLAKETO za vrhunske tekmovalne dosežke v letu 2017.

Dvojica Ana Trček in Daša Kovačič sta bili nominirani za dvojico leta 2017 in prejeli ZLATO PLAKETO za vrhunske tekmovalne dosežke v letu 2017.

Koreografinja in trenerka Plesnega kluba Idrija Renata Alibegović je na svečanosti prejela PRIZNANJE ZA IZJEMNE REZULTATE v letu 2017 kot koreografinja solistke leta.

Izjemno uspešno leto je bilo potrjeno še s SREBRNO PLAKETO za odlične tekmovalne dosežke, ki jo je prejela članska ekipa v sestavi: Nika Brložnik, Manica Erjavec, Lena Grošelj, Neža Lampe, Daša Kovačič, Tina Likar, Ana Trček.

Nika Brložnik je bila kmalu po podelitvi izbrana tudi med pet nominirancev za nastop na gala prireditvi svetovne plesne

organizacije, ki bo konec novembra 2018 v nemški Riesi.

Vsa priznanja so si plesalke in koreografinja prislužile z vrhunskimi uvrstitvami na svetovnem prvenstvu v street dance show plesu, kjer so dosegle dva naslova svetovnih prvakinj in naslov svetovnih podprvakinj. Tako prestižne nagrade predstavljajo veliko priznanje za Plesni klub Idrija ter dodatno spodbudo za trdo in prizadevno delo plesalk in njihove koreografinje.

Plesni klub Idrija

TRI PRVA MESTA V POKALU IN TRIJE DRŽAVNI PRVAKI

Za tekmovalkami in tekmovalci Sankaškega kluba Idrija je uspešna sezona. Po zaključni tekmi Pokala Slovenije, ki je bila izpeljana 18. marca v Savskih jamah nad Jesenicami, so pokale za prva mesta v skupnem seštevku prejeli Stanko Koler, Tina Velikanje in Simon Drnovšek. Naslovov državnih prvakov pa so se v začetku marca v Dolenji vasi

veselili Nuša Šubic, Stanko Koler in Tina Velikanje.

Poleg zgoraj naštetih so stopničke to zimo na posameznih tekmah pokala Slovenije in državnem prvenstvu osvajali še: Branko Likar, Rajko Bezeljak, Ivan Majnik, David Velikanje, Andraž Jereb ter dvosed Jereb A.- Velikanje T. Če k temu dodamo še

ekipno zmago na 57. pokalu mesta Jesenice in uspešne nastope Stanka Kolerja v okviru državne reprezentance na mednarodnih tekmovanjih, res lahko govorimo o dobrem rezultatskem izkupičku letošnje zime.

Skupni vtis nekoliko kvari le dejstvo, da kljub ugodnim snežnim in vremenskim razmeram idrijskim sankaskim delavcem ni uspelo pripraviti sankaske proge na Talerju. V upanju na podobne zime v prihodnjih letih že snujejo načrte za nadaljnjo prenovo domače proge, kar bi olajšalo pripravo in omogočilo varnejše sankanje.

David Velikanje

POMAGAJMO MALEMU JAKOBU IZ ČRNEGA VRHA

OHRANIMO OTROKOM OTROŠTVO je slogan velikonočne zabave, ki se bo od-

vijala 1. 4. 2018 v Črnem Vrhu. Zbirala se bodo sredstva za mladega Jakoba, ki je pri štirih letih, zaradi svoje zvedavosti, po hudi nesreči ostal brez svoje rokice.

Stroj za mletje mesa mu je namreč odtrgal celo dlan. Vendar je velik borec in ni obupal, sprejel je svojo usodo in ostaja veder fantič. Življenje pa bi vendarle postalo lepše, če bi prišel do nove proteze, saj ta, ki jo ima sedaj, omogoča le odpiranje in zapiranje dlani, ne more pa premikati prstov. Boljša stane 25.000 evrov, ki si jo družina ne more privoščiti.

Tako želijo sokrajani pod imenom **PARTYMAKERI** pomagati in zbrati čim več donacij. Kontaktni osebni sta **Matjaž (031 847 533)** in **Davorin (031 463 497)**.

Tisti, ki se zabave ne boste udeležili, lahko prispevate sredstva na **RKS Območno združenje, Rožna ul. 15, 5280 Idrija na TRR št: SI56 05100 8010 754 188, sklic 02-2018, namen JAKOB do 1. 5. 2018.**

Hvala vsem, ki boste pomagali Jakobu.

OZ RKS Idrija

FILMSKO GLEDALIŠČE IDRİJA – PROGRAM ZA APRIL IN MAJ

Čas prvakov, zgodovinski film
Četrtek, 5. 4. 2018, ob 19.00 - VSTOP PROST

Ljubezen na prvo bolezen, romantična komedija
Sobota, 7. 4. 2018, ob 19.00

Angry Birds, sinhronizirana animirana komična pustolovščina
Nedelja, 8. 4. 2018, ob 17.00

Dunkirk, zgodovinski vojni film
Nedelja, 8. 4. 2018, ob 19.00

Dišalo je po jazzu, glasbeni dokumentarec
Torek, 11. 4. 2018, ob 19.00 - VSTOP PROST

Tisto, grozljivka
Petek, 13. 4. 2018, ob 19.00

Fant z oblaki, družinski film
Nedelja, 15. 4. 2018, ob 17.00

Bitka med spoloma, drama
Nedelja, 15. 4. 2018, ob 19.00

Vojna zvezd: Novo upanje, ZF pustolovščina
Petek, 20. 4. 2018, ob 19.00

Jeklene ptice nad Idrijo, dokumentarec o Idriji
Sobota, 21. 4. 2018, ob 18.30 in 20.30

Avtomobili 3, sinhronizirani animirani družinski film
Nedelja, 22. 4. 2018, ob 17.00

Ubijanje svetega jelena, psihološki triler
Nedelja, 22. 4. 2018, ob 19.00

Rdeči pes Modri, družinski film
Petek, 27. 4. 2018, ob 10.00

Fergi: zabava na podeželju, sinhronizirani družinski film
Sobota, 28. 4. 2018, ob 10.00

Zverinice iz gozda Hokipoki, sinhronizirani animirani družinski film
Nedelja, 29. 4. 2018, ob 10.00

Žarek v soncu, romantična drama
Nedelja, 29. 4. 2018, ob 19.00

Vojna zvezd: Imperij vrača udarec, ZF pustolovščina
Petek, 4. 5. 2018, ob 19.00

Lego ninjago, animirana komična pustolovščina
Nedelja, 6. 5. 2018, ob 17.00

Babica, drama
Nedelja, 6. 5. 2018, ob 19.00

Misha in tako naprej, glasbeni dokumentarec
Torek, 8. 5. 2018, ob 19.00 - VSTOP PROST

Nikoli zares tukaj, kriminalna drama
Sobota, 12. 5. 2018, ob 19.00

150 miligramov, drama
Nedelja, 13. 5. 2018, ob 19.00

Playing man, dokumentarec
Torek, 15. 5. 2018, ob 19.00

Vojna zvezd: Jedijeva vrnitev, ZF pustolovščina
Petek, 18. 5. 2018, ob 19.00

Dobri časi, kriminalna drama
Sobota, 19. 5. 2018, ob 19.00

Domov, sinhronizirana animirana komična pustolovščina
Nedelja, 20. 5. 2018, ob 17.00

Plesalka, drama
Nedelja, 20. 5. 2018, ob 19.00

Človek delfin, dokumentarec
Četrtek, 24. 5. 2018, ob 19.00

Divja miška, komedija
Sobota, 26. 5. 2018, ob 19.00

Paslika, drama
Nedelja, 27. 5. 2018, ob 19.00

Trije dnevi do pomladi, zgodovinski film
Četrtek, 31. 5. 2018, ob 19.00 - VSTOP PROST

FIRBC

Firbc je dnevom, v katerih bo potrkal na vaša vrata, primerno radoveden. Sprašuje, kateremu svetniku je posvečena cerkev, nad katero so fotografirane postaje križevega pota, in kako se imenuje hrib, na katerem cerkev stoji.

V žrebanje bomo vključili vse tiste, ki boste do vključno **10. maja 2018** Firb-

cu poslali pravičen odgovor na vsaj eno od zastavljenih vprašanj.

Odgovore pošljite na naslov: **Občina Idrija, Mestni trg 1 ali na elektronsko pošto: marija.bencina@idrija.si.**

NOVI OBRAZI NA OBZORJU

- deklica Mia, starša Urška Cigale Klanjšček in Matej Klanjšček iz Godoviča
- deklica Iza, starša Helena Šmit in Žiga Likar iz Idrije
- deklica Aylin, starša Adela in Boštjan Hočevnar iz Idrije
- deček Miha, starša Maja Štavar in Sebastjan Jereb iz Črnega Vrha
- deklica Zarja, starša Bianka in Matic Vidmar iz Idrije
- deček Vili, starša Mateja Balant in Simon Kosmač iz Govejka
- deklica Ema, starša Tanja in Simon Bačar iz Idrije
- deček Benjamin, starša Damjana Črnologar in Simon Hreščak iz Lomov
- deklica Julija, starša Polona Carl in Andrej Mlakar iz Spodnje Kanomlje
- deklica Ajda, starša Martina Pišlar in Jaka Florjančič iz Idrije
- deček Erik, starša Neja Miklavčič in Mitja Erjavec iz Ledinskih Krnic

Dobrodošli in naj vam bo v življenju lepo!

Ne spreglejte: Občina Idrija nudi ob rojstvu otroka enkratno denarno pomoč. Vlogo dobite na občinski spletni strani.

VELIK ODZIV NA DORO

Konec lanskega in v začetku letošnjega leta je v Idriji, spred stavbo zdravstvenega doma, dva meseca ponovno delovala mobilna enota programa DORA.

Med 7. novembrom 2017 in 19. januarjem 2018 je bilo na presejalno mamografijo povabljenih 1.809 žensk med 50. in 69. letom iz občin Idrija in Cerkno. Slikanja se je udeležilo 1.466 žensk, kar pomeni 81-odstotno udelež-

bo, ki je za skoraj 10 odstotkov večja od slovenskega povprečja. Za primerjavo povejmo, da so na prvi krog slikanja, ki je potekal konec leta 2015, povabili 2.243 žensk (povabljene so bile ženske iz občin Idrija, Cerkno in Žiri), slikanja pa se je tedaj udeležilo 66 odstotkov povabljenih.

Vir: ZD Idrija

PREPOZNALI STE JELENK

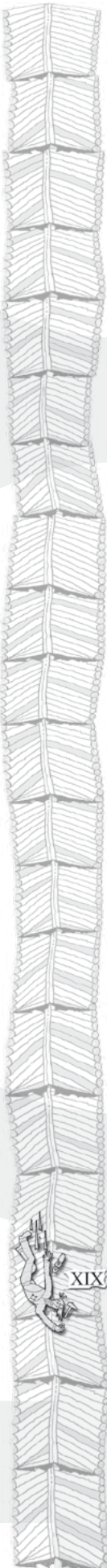
Vsi, ki ste tokrat sodelovali v Firbcu, ste pravilno odgovorili, da je na fotografiji Jelenk. Odločitev o nagrajencu smo prepustili Anici Loverčič iz Idrije, ki je z žrebom odločila, da nagrado, brezrokavnik, ki ga podarja Komunala Idrija, prejme **Žan Brelih iz Sp. Idrije**. Nagrada mu bo prišla prav tudi na poti na Jelenk.

POSLOVILI SO SE OD NAS

- Nada Mandič iz Idrije, roj. 1923
- Pavla Gnezda iz Sr. Kanomlje, roj. 1931
- Miran Lapanja iz Sp. Idrije, roj. 1952
- Edvard Felc iz Sp. Idrije, roj. 1931
- Terezija Podobnik iz Sp. Kanomlje, roj. 1933
- Evgen Šinkovec iz Sr. Kanomlje, roj. 1938
- Lavra Tratnik iz Idrije, roj. 1930
- Vincenc Mohorič iz Idrije, roj. 1937
- Mihaela Jereb iz Govejka, roj. 1967
- Jožica Tončič iz Idrije, roj. 1959
- Jana Eitner iz Sp. Idrije, roj. 1957
- Ana Kobal iz Idrije, roj. 1948
- Marija Kenda iz Idrije, roj. 1923
- Marija Bončina iz Gor. Kanomlje, roj. 1929
- Ana Jurman iz Idrije, roj. 1925
- Frančiška Poljanec iz Godoviča, roj. 1929
- Antonija Prelovec iz Idrije, roj. 1934
- Milan Lapajne iz Idrije, roj. 1926
- Gabrijela Tušar iz Idrije, roj. 1931

Naj počivajo v miru.

TU SMO DOMA

Na Lomu, na skrajnem robu naselja Razpotje, nad Kanomljo, Sp. Idrijo in Idrijo, smo se oglasili začetek marca, ko so topli sončni žarki kar vidno talili debelo snežno odejo, ki je še pokrivala 63 ha veliko domačijo, na kateri gospodari Franc Likar. Velika družina z 11 otroki, od katerih sta dva pokojna, je tu živela. Bratje in sestre so si domove ustvarili drugje, kmetijo pa je prevzel Franc, obenem pa si z zaposlitvijo pri RŽS in s priznano benifikacijo prislužil zgodnjo upokojitve. Septembra letos bo pri 72. letih beležil že 30 upokojenskih let.

Očitno je bilo življenje na kmetiji in odličnem zraku, čeprav ni vedno lahko, dobra

protiutež zdravju neprijaznemu delu v rudniku, saj je še vedno čil in poln energije. V hlevu ima 8 glav govedi, kobilu in čredo ovac. Kar nekaj krme je treba priskrbeti zanje in pove nam, da mu pri košnji vedno priskočijo na pomoč sorodniki, sosede in prijatelji. Sorodniki, zlasti brat Andrej in sestra Darinka z družino pomagajo tudi pri skrbi za živino ob njegovi odsotnosti, ko ga zdoma zvabijo njegovi hobiji. Je namreč član zeliščarskega in sadjarskega društva in rad se udeležuje njihovih izobraževanj in izletov.

Včasih je veliko planinaril, danes pa v gore redkeje zaide. Lepi razgledi se mu ponujajo kar doma, tudi divjad, značilna za planinski svet, je našla prostor v njegovih gozdovih, na njivah in travnikih. Če so gamsi prijazna popestritev tukajšnjega okolja, pa se to ne da trditi za jelene, divje svinje in medvede, ki jih je tu vse več in delajo veliko škodo. Za boljšo predstavo naj povemo, da je lovška kamera lani jeseni na Lomu zabeležila 6 medvedjih osebkov, ki so se potem, ko so pospravili sadje in polomili nekaj dreves, odpravili drugam.

Zadovoljen je Franc na svoji kmetiji, ki, čeprav ležeča na samem, ni samotna. Kobalove planine, kjer del zemljišč, tudi zbirna točka pohodnikov ob anteni, pripada Lomu, postajajo vse bolj priljubljena pohodniška točka. Poti do njih vodijo tudi mimo njegovega doma. Z mimoidočimi vedno rad poklepeta in s prijaznim nasmehom sporoča, da smo na teh poteh dobrodošli.

Marija Benčina

TUHTAMO

Svetniški MAanagram

A JE PATRON BRAL, krniški se svetnik vpraša, ko posluša kolega, ki se v razpravi oglašča.

(Rešitev je padla v vodo – žlafla u žomf.)

BRIHTNE MISLI

Ljubi me, kadar si ne zaslužiš, kajti takrat te najbolj potrebujem. (kitajski pogovor)

***

Življenje je kratko: krši pravila, odpusti hitro, poljublaj počasi, ljubi resnično, smeji se nenadzorovano in nikoli ne obžaluj tistega, kar te nasmehne. (Mark Twain)

SMEH NA OBZORJU

Danes sem sanjal, da sem zamudil v službo.

Ko sem se prebudil, so se mi sanje uresničile.

***

Z ženo sva se igrala zdravnike. Me je dala na čakanje, pa sem šel samoplačniško k drugi – in prišel takoj na vrsto!

